

som peger i den Retning, Kold og Grundtvig pegede i. Skoletilsynslovsforslaget har af Grundtvigs Arvtagere paa det pædagogiske Omraade, vort Lands Friskolekredse, ved Mødet sidste Mandag i Odense faaet en klar og bestemt Paategning om, at det aldeles ikke tilfredsstiller deres Ønsker og Krav, men at det tværtimod ikke en Gang holder sig neutralt, men angiver en Retning, der er i Uoverensstemmelse med, hvad Friskolen anser for det rigtigste og bedste. Jeg glæder mig over at se, at Friskolen ikke lader sig daare af Ministerens Tale om Grundtvig og Kold. Og nok har dette Lovforslag faaet Tilslutning fra en Del af Lærerstanden, men det har ikke faaet Tilslutning fra dem alle, jeg er tilbøjelig til at tro, at det maaske ikke en Gang har faaet Tilslutning fra Flertallet indenfor Lærerstanden, i alle Tilfælde har det glædet mig at se, at der er Lærere ude over Landet, det er vistnok nærmest Landsbylærere, der har Forstaaelsen af, at bliver dette Lovforslag gennemført i den Aand, der præger det, og saaledes som det lyder nu, vil der blive trangt for Personlighedens Frihed i vor Folkeskole. Ministeren siger, at Skolen skal gøres til Folkets Skole, og det mener hun, naar hun taler ude omkring, i det væsentligste kan gøres, naar blot man afskaffer det nuværende gejstlige Tilsyn med Præst, Provst og Bisp og indfører et andet Tilsyn, hvor en Kreds af dertil beskikkede Embedsmænd overtager Overtilsynet. Men jeg synes ikke, det er rigtigt, og det er ganske i Strid med Tankegangen om at gøre Skolen til en Folkeskole. Jeg vil haabe, at det ikke skal lykkes paa den Maade at liste de nye Skoletanker igennem.

Ser vi paa det andet Skolelovsforslag, om Læreruddannelsen, gør der sig akkurat den samme Tendens gældende. Den stærke Statsmagt tager mere og mere Magten. Det skal jeg dog ikke nærmere gaa ind paa her, det faar vi jo Lejlighed til at drøfte senere.

Jeg beklager, at den højtærede Minister, naar hun er rejst ud og har talt om disse Skolelovsforslag, ikke har taget lige saa klart og fast Standpunkt, som det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen

gjorde i sin Tale, hvor han drog Skellet mellem de Grundtvigske og de nye Skoletanker. Jeg er bange for, at naar den højtærede Minister saa stærkt har draget de to betydelige Pædagogers Navne ind i Debatten, har det været, for at de skulde være med til at bære det nye frem, som indeholdes i hendes Forslag. Der er her et Spørgsmaal, der paatrænger sig. Hvis det nu skulde lykkes den højtærede Undervisningsminister at føre disse Grundtvig—Koldske Skoletanker ind i den offentlige Folkeskole, vil hun saa sige, at nu er Grundlaget taget bort fra Friskolen, idet dens Ideer og Tanker har faaet Plads indenfor Folkeskolen? Vil der saa blive gaaet frem paa lignende Maade med det Tilskud, som Staten hidtil har ydet Friskolen, som den højtærede Minister i Fjor forsøgte overfor Tilskuddet til den private Realskole, nemlig at inddrage eller i alt Fald nedsette dette Tilskud overordentlig stærkt? Der er et gammelt Ord, der siger, at Forord bryder ingen Trætte. Jeg vil derfor gerne have en Udtalelse af den højtærede Undervisningsminister om, hvorvidt hun, hvis det skulde lykkes hende at gennemføre disse Forslag, som hun nu mener er i Pagt med Grundtvigs og Kolds Skoletanker, vil benytte denne Sejr til et Angreb paa Friskolen, eller om vi tør vente, at Friskolen og de Tanker, der rører sig der, faar Lov til at udfolde sig frit som hidtil, og at Skolen beholder den Støtte fra Statens Side, den hidtil har haft.

Jeg vil derefter vende mig til det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen, der forleden udtalte, at Venstre manglede Interesse for den almindelige Folkeskole. Jeg forstaaer nu egentlig ikke, at det ærede Medlem kan faa sig til at sige det. For det første gaar sikkert 80—90 pCt. af Venstres Vælgeres Børn i den offentlige Folkeskole. Som Regel er der jo ikke andre Skoler ude paa Landet, og det ærede Medlem vil dog vel ikke nægte, at Venstre netop har sit stærkeste Tilhold ude paa Landet og derfor fuldt saa vel som noget andet Parti er henvist til at lade sine Børn gaa i den almindelige Folkeskole. Enhver vil derfor kunne forstaa, at det er helt ved Siden af, naar man vil hævde, at Venstre ikke skulde interessere sig for sin egen Skole. Det ærede Medlem sagde